

רשימות חוברת מז

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"ק פרשת לך לך, הננו מוציאים לאור מאוצר רשימותיו של כ"ק אדמו"ר זי"ע שרשם לעצמו רשימה בביאור מארז"ל — יל"ש מיכה תקנג — "ה' אצבעות כו' לשם גאולה", שבה נתבאר ענין עשיית התיבה (שבפ' נח דמינה אזלינן) בשייכות לתחילת העבודה "לך לך מארצך גו'". ולהעיר גם מהשייכות ד"לך לך" לענין הגאולה — ע"פ מארז"ל (יל"ש לך לך רמז סד) "חמש אותיות נכפלו וכולן לשם גאולה. ך"ך שבו נגאל אברהם אבינו מאור כשדים, שנאמר לך לך מארצך".

לתועלת הלומדים, למען ירוץ בו הקורא, הנה, לאחר העתקת הרשימה מגכתי"ק, בא גם פיענוח ותיבות־קישור המשולכים בין דברי הרב, וכן ציוני מראי מקומות הבאים בשוה"ג, שנערכו ע"י המו"ל, בדרך אפשר ועל אחריותם בלבד, ובפרט שעמקו וכו' דברי רבינו, כנודע.

מערכת „אוצר החסידים“

עש"ק פ' לך לך. ה'תשנ"ו
ברוקלין, נ.י.

יל"ש מיכה תקנג

ה' אצבעות של יד ימינו של הק' כולן לשם גאולה. קטנה בה הראה לנח לעשות את התיבה, שני' לקטנה בה הכה את המצרים, ג' לקטנה בה כתב את הלוחות, ד' לקטנה בה הראה למשה זה יתנו, בהן וכל היד בה עתיד להשמיד בני עשו שהם צריו ולהכרית בני ישמעאל שהם אויביו.

להבין כל הפרטים: ארץ, גשמיות, נברא ע"י יד שמאל (כתובות ה' כמ"ש אף ידי גו'), צמצום והעלם והסתר. התכלית: לזככה ולהאירה באור הרוחנית, שמים שנברא בימין. וזהו ה' שיד ימין כולם לשם גאולה. והסדר הוא מעט מעט אגרשנו. ולכן ההתחלה בקטנה. ופעולתה שנעקר ונבדל מהסביבה שסביבו החפצים שיהי' כמותם ורב טוב גשמי — ריבוי גשמים, ונק' רוב טובה (תענית) — אלא שסופם שמבלה הכל וכו' ( ) ל' מבול.

והנה סדר כללי בעבודה הוא שצ"ל אתדל"ת, הבאה ע"י התעוררות בהעלם מלמע' כרוז ב"ק, ואחרי' אתדל"ע שלפ"ע האתדל"ת, ואח"כ אתדל"ע שלמע' מאתדל"ת. עי"ז נתוסף בו כח וקדושה ומוסיף כח ועולה במדרי' באתדל"ת, שאז האתדל"ע שלאח"ז ג"כ באופן נעלה וכו'.

וזהו הסדר: הראה — התעוררות מלמע' באופן כרוז — אבל נח — אתדל"ת — עשה את התיבה. שני' הכה את המצרים, מצרים וגבול, אתדל"ע שבערך אתדל"ת שנעתק מהסביבה. ג' כו' הלוחות, אתדל"ע שלמע' מאתדל"ת לגמרי, תורה קדמה לעולם. ד' כו' יתנו, אתדל"ת באופן נעלה, נותן כספו שבזה יכול לקנות חיי נפשו, שקולה כנגד כל הקרבנות. בהן כו', אתדל"ע היותר נעלית, קץ שם לחשך, הן דקו השמאל, הן דקו הימין.

באופן אחר קצת: תחילת העבודה לך לך מארצך גו', נעקר מהסביבה, אח"כ בירור דחומר ולבנים, זכוך העולם, אח"כ מ"ת תורה מלמעלמ"ט, עיכ"ז בכח האדם עשיית מצות, ממטלמ"ע, שתוכנם מחצה"ש, י' כחות דנה"ב וחלקו שבעולם שנברא ב' מאמרות, וכ"ז הוא כדי לבוא לקץ שם לחושך כנ"ל ונגלה כבוד גו'.

ילקוט שמעוני מיכה (רמז) תקנג

א. "ה' אצבעות של יד ימינו של הקב"ה כולן לשם גאולה. אצבע קטנה, בה הראה לנח לעשות את התיבה, שנאמר¹ וזה אשר תעשה אותה. אצבע שני' לקטנה, בה הכה את המצריים, שנאמר² אצבע אלקים היא. שלישית לקטנה, בה כתב את הלוחות, שנאמר³ כתובים באצבע אלקים. רביעית לקטנה, בה הראה למשה שנאמר⁴ זה יתנו גו'. בהן (אצבע החמישית) וכל היד, בה עתיד להשמיד בני עשו שהם צריו ולהכרית בני ישמעאל שהם אויביו, שנאמר⁵ תרום ידך על צריך וכל אויבך יכרתו".

להבין כל הפרטים בדברי המדרש הנ"ל:

יש לבאר תחילה החילוק שבין יד ימינו של הקב"ה ליד שמאלו: ארץ, מלשון ארציות, גשמיות — נברא ע"י יד שמאל (ראה כתובות ה' "במעשה שמים וארץ כתיב" אף ידי יסדה ארץ גו", "דיד היינו שמאל"), שענינה צמצום והעלם והסתר. והתכלית: לזככה ולהאירה באור הרוחנית — שמים, שנברא בימין (כהמשך הכתוב "וימיני טפחה שמים").

---

(1) נח ו, טו.

(2) וארא ח, טו.

(3) עקב ט, יו"ד.

(4) תשא ל, יג.

(5) מיכה ה, ח.

(6) מאמר זה הובא גם ביל"ש ס"פ וארא (רמז קפג): "חמש אצבעות כו' לסוד גאולה וכו', בהן וכל היד, בה עתיד להשמיד את צריו ולהכרית את שהן אויביו", ולא נתפרש עשו וישמעאל (כבמיכה), קו השמאל וקו הימין, כדלקמן בפנים.

וראה גם פדר"א פמ"ח (ובפ"י הרד"ל): "כולן יסוד גאולות וכו'", אבל שם מסיים: "הבוהן וכל היד בה עתיד הקב"ה להראות זרוע עזו ותפארתו לכל באי עולם".

(7) ראה סה"מ קונטרסים ח"ב שו, סע"ב ואילך. ועוד.

(8) ישע"י מח, יג.

(9) תוד"ה דאילו שם (ממנחות לו, ב). — וראה לקו"ת נשא כא, ב: "בגמרא פ"ק דכתובות .. אף ידי יסדה ארץ .. וכמארוז"ל** נטה שמאלו וברא ארץ".

(* וראה בהגהות שם — ע"ד הקבלה.

** ראה פדר"א פ"ח. זח"ב כ, א. לז, א. פה, ב (הערת רבינו בסה"מ תש"י ס"ע 111).

וזוהו ביאור הלשון שה' אצבעות של יד ימין כולם לשם גאולה — כי פעולתה של יד ימין היא לבטל הצמצום והעלם והסתר ע"י גילוי האור, שזהו תוכן ענין הגאולה.

והסדר בזה הוא באופן ד"מעט מעט אגרשנו"¹⁰. ולכן ההתחלה היא באצבע קטנה.

ופעולתה של האצבע קטנה — שבה הראה לנח לעשות את התיבה כדי להכנס בתוכה — שנעקר ונבדל מהסביבה שסביבו, הן מהאנשים החפצים שיהי' כמותם¹¹, והן מהמכול שמורה על מצב של רב טוב גשמי — ריבוי גשמים, ונקרא רוב טובה (כדאיתא בתענית¹²), אלא שסופם¹³ (של ריבוי הגשמים, רוב טוב גשמי — גשמיות בלבד, ללא המשכת הרוחניות כו') שמבלה הכל וכו', שזהו לשון מבול¹⁴.

ב. והנה, סדר כללי בעבודה הוא¹⁵ שצריך להיות אתערותא דלתתא, הבאה ע"י התעוררות בהעלם מלמעלה, וכמו הכרוז ובת-קול מלמעלה שאף שהוא בהעלם (שהרי אין האדם שומע), ה"ז פועל הרהורי תשובה¹⁶, ואחרי' באה אתערותא דלעילא שלפי-ערך האתדל"ת, ואח"כ אתדל"ע שלמעלה מאתדל"ת. ועי"ז נתוסף בו כח וקדושה, ומוסיף כח ועולה במדרי' באתדל"ת, שאז האתדל"ע שלאח"ז היא ג"כ באופן נעלה וכו'.

וזוהו הסדר דה' אצבעות הנ"ל:

אצבע קטנה בה הראה הקב"ה לנח כו' — התעוררות מלמעלה באופן של כרוז, אבל זהו רק הקדמה לעבודה עצמה באופן של אתדל"ת, שהרי נח — אתדל"ת — עשה את התיבה.

(ואחרי') שני' בה הכה הקב"ה את המצריים — מצרים מלשון מצרים וגבול¹⁷, ו"הכה את המצריים" פירושו ביטול המיצר והגבול —

(10) לשון הכתוב — משפטים כג, ל.

(11) ולכן לא הניחוהו להכנס לתיבה (ראה פרש"י נח ז, יג"טז: "שהיו בני דורו אומרים אילו אנו רואים אותו נכנס לתיבה אנו שוברין אותה כו", "הגין עליו שלא שברוה").

(12) כג, א.

(13) ע"ד מ"ש (משלי ה, ג"ד) "נופת תטופנה גו' (אבל) ואחריתה גו'".

(14) ראה פס"ז נח ו, יז: "שהיו מבלין הכל". פרש"י שם: "שבלה את הכל".

(15) ראה בארוכה לקו"ת שה"ש כב, ב ואילך.

(16) ראה לקו"ת שם כד, א.

(17) ראה תו"א וארא נח, ב. ובכ"מ.

(ע"י) אתדל"ע (כיון שאין זה בכח האדם עצמו) שבערך אתדל"ת שנעתק מהסביבה, היינו, שלאחרי האתדל"ת שנעתק מהסביבה (ע"י התיבה) באה אתדל"ע שעל ידה יוצא ממצר וגבול, אבל, אתעדל"ע זו היא בערך האתדל"ת, בערך העולם.

(ואח"כ) שלישית כו' הלוחות — אתדל"ע שלמעלה מאתדל"ת לגמרי, נתינת התורה שקדמה לעולם¹⁸.

(ועי"ז) רביעית כו' זה יתנו — תוספת כח וקדושה שתהי' אתדל"ת באופן נעלה יותר, שלא זו בלבד שנעתק מהסביבה כו', אלא יתירה מזה, שכל מציאותו עולה לה' — עי"ז שנותן כספו, שבזה יכול לקנות חיי נפשו, וכשנותנן לצדקה הרי נותן חיי נפשו לה'¹⁹, ואמרו חז"ל²⁰ שצדקה שקולה כנגד כל הקרבנות²¹.

(ואז) בהן כו' — אתדל"ע היותר נעלית, שעל ידה דוקא "קץ שם לחשך"²², הן השמדת צריו דקו השמאל (בני עשו²³), והן הכרתת אויביו דקו הימין (בני ישמעאל²⁴), ב' קוין בקליפה שבכל א' מהם יש גרעון לגבי חבירו²⁴, והביטול דשניהם אינו אלא מצד גילוי אור היותר נעלה.

ג. ויש להוסיף ולבאר הסדר דה' אצבעות הנ"ל באופן אחר קצת: תחילת העבודה הוא הענין ד"לך לך מארצך גו"²⁵, שנעקר מהסביבה — תוכן הפעולה דאצבע קטנה שבה הראה לנח לעשות את התיבה, שפעולתה שנעקר מהסביבה כו' (כנ"ל ס"א).

(18) ראה פסחים נד, א. ועוד.

(19) ראה תניא פל"ז (מח, סע"ב).

(20) ראה סוכה מט, ב.

(21) אולי כוונת רבינו להוסיף שע"י הצדקה נעשה גם הענין דבירור ועליית כל העולם — ע"פ המבואר בתניא פל"ד בבואור מארז"ל שמצות צדקה שקולה כנגד כל הקרבנות, ש"בקרבות הי' כל החי עולה לה' ע"י בהמה אחת וכל הצומח ע"י עשורן אחד בלול בשמן כו".

(22) לשון הכתוב איוב כח, ג. — וראה אוה"ת מקץ שמ, א: "קץ שם לחושך שלא יהי' עוד חושך כי אם אור, וזה גלוי הימין .. ע"ק דלית שמאלא בהאי עתיקא".

(23) ראה זח"ג קצב, ב. רשימות חוברת ז' ע' 21.

(24) ולדוגמא — בעשו וישמעאל: מחד גיסא — ישמעאל עשה תשובה, משא"כ עשו, ולאידך גיסא — עשו הוא ישראל מומר, משא"כ ישמעאל (ראה לקו"ש חט"ו ע' 196-7 ובהנסמן שם).

(25) לשון הכתוב ר"פ לך לך. וראה סה"מ שבהערה 7.

אח"כ בירור דחומר ולבנים בשעבוד מצרים, שעי"ז נעשה זכוך העולם²⁶ — אצבע שני' שבה הכה את המצריים.

אח"כ מתן־תורה, תורה שניתנה מלמעלה למטה — אצבע שלישית שבה כתב את הלוחות.

וע"י כל זה ניתוסף בכח האדם שתהי' עבודתו (לא רק בהעקירה מהסביבה, ולכל היותר זכוך העולם כמו לפני מ"ת, אלא באופן נעלה יותר — לאחרי מ"ת, שהעבודה היא) בעשיית מצות, ממטה למעלה, שתוכנם "מחצית השקל", "עשר גרה", שרומז²⁷ על עשר כחות דנפש הבהמית וחלקו שבעולם שנברא בעשרה מאמרות²⁸ כפי שמתבררים ומתעלים לה"מחצית" דלמעלה²⁹ — אצבע רביעית שבה הראה למשה שנאמר זה יתנו גו'.

וכל זה הוא כדי לבוא ל"קץ שם לחושך" — בוהן וכל היד שבה עתיד להשמיד צריו ואויביו, כנ"ל, שזהו תכלית הגילוי מלמעלה, כמ"ש³⁰ "ונגלה כבוד גו'".

(26) ראה תו"א יתרו עד, רע"ב. ובכ"מ.

(27) ראה אוה"ת תשא ע' א'תתמח ואילך.

(28) אבות רפ"ה.

(29) ע"ד כללות החידוש דמ"ת ש"תחתונים יעלו לעליונים" (שמו"ר פי"ב, ג).

(30) ישעי' מ, ה (וראה אוה"ת שבהערה 22).